

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 142 (10739)

1978 чылдың июнь 17, суббота

1925 чылда үлдээлгөттүгөн

Өрттө 2 көп.

УЖУДУУШКУНДА - «СОЮЗ-29»

СЭТА-НЫҢ ДЫҢНАДЫЫ

Космос делегация шийчээринин программасына дүүштүр 1978 чылдың июнь 15-те, Москваның-биле 23-шак 17 минута турда, корабльди командири, ССРЭ-ниң ужудукчу-космонавтызы, полковник Владимир Васильевич Коваленок болгаш борт-инженер Александр Сергеевич Иванченков составтыг экипаж башкарган «Союз-29» деп космос корабли салып үндүрерин боттандырган.

Орбитада «Салют-6» эртем станциязы-биле тудуштурарын база орбитада «Салют-6»-«Союз» комплекстин бортунга «Союз-26», «Союз-27», «Союз-28» деп космос корабльдериниң экипажтарынын ажылап турган үезинде эгелзэн шийчээлдерин болгаш шенселдерин уламчылаларын «Союз-29» корабльдиң ужудуушкун программасында көргөн.

Космонавтылар В. В. Коваленоктун болгаш А. С. Иванченковтун кадымын байдатып эки, «Союз-29» корабльдиң борт системалары чо-гумчалыг ажылап турар. Космонавтылар ужудуушкун программаны күүседип кирипкен.

СЭКП-НИҢ XXV СЪЕЗДИЗИНИҢ ШИИТПИРЛЕРИН - АМЫДЫРАЛГА!

ШЫНАРЛЫГ КЫЛДЫР

ССРЭ-ниң 50 чылы аттыг советтер бо чылды чээрбей ко-лол хойну кыргынар. Бо хүндүрде мында 43 электри хачылыг кыргылда пункту-лунда ажыл кылдып туруп чо-рун турар. Бир-ле дугаарында малчын Карбы Ор-жактың кодан хопон шы-гаан болгаш бир хойдан-на ортумаа-биле 3,7 кг дүк ал-дырган.

НААДЫМГА УТКУШТУР АЖЫР КУУСЕТКЕН

Тес-Хем районда «Чадураа» совхозтун комсомолчу-аныялтарының Хараал-Тей сүт-бараан ферманың коллектив СЭКП-ниң XXV съездиниң шиитпилерин амыдыралга боттандырышкан. ССРЭ Конституциясын, РСФСР-ниң Конституциясын болгаш Тыва АССР-ниң Конституциясын хү-лөп алганы-биле холбаштыр ийүүнеге чо-гутым чылда 82 тонна сүт сапар планын хуу-

саа бетинде 92 тонна кылдыр ажыр куу-сеткен. Коллектив бар аргаларын санап көргөш, республиканың мурнакчы малчынарның Наадымынга киржир эрге дээш социалистиг чарышты калбартып, чартык чылда план-дан ажыр 30 тонна сүттү думазарын хү-лөзгөн.

ЧАРЫШТЫҢ ТИИЛЕКЧИЛЕРИ

Улуг-Хемде «Күп-ажылдыг хостуу» совхозтун Эйлинг-Хем сабырының малчынарының ортуунда социалистиг чарыш-тын беш айлар түнелин үн-дүргөн. Бүшкү кадарчызы Ино-кендий Санчының көргүзүү эки болган. Төрүүр чүе өшкүдө 122 анайым дөрүктүргөн. Хой кадарчызы Тулуш Тавакый чүе баштан-на чүстү меңди алган. Оң хопон кыргаш, бирээзи-де 2,8 килограмм дүктү берген. аңдымында ол эки көртүгүт болуп турар. Бүшкү кадарчыла-рындан Күдер-оол Март-оол бир баштан-на 1,2 килограмм дүктү кыргып алгаш, бирги чери эгелзэн.

ХУУСАА БЕТИНДЕ

1978 чылда социалистиг чарышты калбартыр дугайында СЭКП ТК-ның, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның Чагылазыга чарыш кылдыр беликкен социалистиг хүлээлелерин эп. Мөңгүн-Тайга районунуң ажыл-ишчилери чартык чыл планын дөдүр болгаш ажыр күүседир дээш чарышты калбарып турар.

ажыл-агай барааннарының салым (эргелекчиин Ф. Даржаа), автоавталарының чөлөкчү-садытжылары О. Байлан-оол, С. Мандараа олар беш айларын планнарын ыракта ажыр күүседип, мурнакчыларын одурунда кирген. Районунуң аңдырал хандарыга комбизам (ди-ректору О. Оржак) беш айларда планын 106,1 хуу күүсеткен. Оң иштинде хеп-дараар сабыр пландан ажыр 1589 рубльдин айна-бүрү керип дараалып, чонга еткен.

«Росводпром» каттыжыш-кынын демір-бетон кылгылар заводунун коллективни эртин беш айларның планын чедишинин күүсеткен. Ниңти продукция бүдүргөринин планы 108,6 хуу, продукцияны сай-гарары 105,7 хуу күүсеттин-ген. Социалистиг чарыштың мур-нуку озурунда хептелге че-гинден В. Тагбаның баштааны бетонцигтер бригаданы чоруп турар. Чылдың эгезинден тура, бригада 2174 кубометр демир-бетон кылгыларын бүдүргөн азы эртен беш айларның планын мурнакчы бригада 104,8 хуу күүсеткен. Чүгө майда оларның пландан ажыр кылганы 20 кубометр болган.

Эш А. Б. Гукасянга Тыва АССР-ниң эртемниң алдарыг ажылдакчызы хүндүлүг атты тыпсыр дугайында ТЫВА АССР-НИҢ ДЭЭДИ СОВЕДИНИҢ ПРЕЗИДИМУНУҢ ЧАРЛЫМЫ

Автомобиль — Тывада транс-порттун көл хевари. Удус амыл-агышта чугула чүкү соортулганын хой кезиниң автомобиль транспорту-биле торудун турар болгай. Чоңуу кадык херелдери бараан-нары-биле, тудуларын тудат материалдары-биле хандыра-ры база-ла оон дамаарып, Ылчалан актопары өскөн, чаа маркалыг машиналары немески турар. Чоңуу чыл-дарда-ла ЗИЛ-дер республика-да күчүлүг машиналар деп салаттымын турган болза, аж НамАЗ-тарын, салы көүдөң турар.

Полковник Владимир Васильевич КОВАЛЕНОК

«Союз-29» космос корабльниң командири, ССРЭ-ниң ужу-дукчу-космонавтызы Владимир Васильевич Коваленок 1942 чылдың март 3-те Минск областың Крулск районунда Белоз деп суурга төрүттүнгөн. Ол 1963 чылда Балашева ужудукчуларның дээди шериг уюр чүл училищезин дооскан. Оң соонда шериг-транспорт уюр чүлүнүгө албан эртерген. Ужудуушкун амылдарының үезинде элзиң каш самолёттарын хевирлерин шийгээдип ал-ган—1600 ажыг шак-ушкан. Владимир Васильевич шериг-оюр күштериниң парашют-десант белегениниң инструкто-ру.

«Союз-29» космос кораблиниң борт-инженери Александр Сергеевич ИВАНЧЕНКОВ

«Союз-29» космос корабльниң борт-инженери Александр Сергеевич Иванченков 1940 чылдың сентябрь 28-те Москва областың Ивантевка деп суурунга төрүттүнгөн. Москваның умар чүл институтун 1964 чылда доосканы-ның соонда конструктор бюрозунга амылдан турган болгаш бодун инцидентвалыг, хай чүвени билер инженер кылдыр көргүзүп, космостун чаа аппараттарын амылдан кылырынга киршикен. А. С. Иванченков—1972 чылдан бээр Совет Эвилелиниң Коммунистг партиязының кеңигүүнү.

ЧАНҒЫС ЭПТИҢ БАЙДАЛЫНДА

ЛЕНИНГРАД. (СЭТА). Балтий далай чурттарының, Норве-гияның болгаш Исландияның XXI амылчын конференциязы-ның делегаттары тайбыс, чөсгөленишикинери дүжүрү болгаш социал депшиге дээш демиселег профессионалдериниң иккис амылжылагынын идеялейиндер дугайында кыйгырыкын үндүргөн. Профивил комитеттеринин, национал төптөрүн, галлэлчилери беттарының тура-соруун түңгөл медегеледе илергейлэн. Ону бодунуң амылчын ичм 15-те дооскан түң-нел конференцияга хүлээп алган.

нео. Европаның соңгу чүгүнге ядро чок зонаны тургузар дугайында Финляндияның президенти У. К. Кекконениң са-налын өлөр деттирир. КНО-нун Коп Ассамблеязының түсний сессиязының аде-зинге телеграмма чорутуш, чөсгөленишикинери эңдер бодуруп турарыга дүжүрүп турарын делегаттар илергейлэн. Чөсгөленишикинери дүжүрүп талазы-биле Бүгү-делегей конференциязын чылдырлары-биле боттуп базымнары кылы-рын өлөр КНО-дан манап турар.

Шынар — ажылдың көрүнчүү

Коллективтин күжү-биле

Ол ышкыш заводту артык кесектер-биле хандырын турары чогуур нормадан ыракта эвээш. Чийээс гильзалар, валдар, поршеньер, блокстар, прокладдалар, шиллиндер блогу-туу головалары заводтун планында порадитенинде 4-5 катан эвээш алдынып турар. Мындамы байдатып уламчы-дан, чамдык таварында бай-гай шынарлыг кесектерин ма-шиналарга салыр уюруга септештер таварышты турар. Ол чыдаганын септештиги шынарына салдырып боту-турары чүгүлөөк. А септешти-нин шынары куду боту тур-барында чептерини элди аш-болурунун аргалары бар.

Музыкалыг Тыва чай

КОСМОС ТЕМАЗЫНГА ХАМААРЫШТЫР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

Тыванын музыка кулутураам Октябрынын социалетик Улуг революциянын ачыманда уаг башы...

Чус-чус чылдарың дургуураа кижэ төрөтөтөп чораси арарды угаар куаелин илереди чорай. Инам-бүрү уагустарнын аас чогаалдарың...

Тыва чогаалчылар ол төөгүдү болушунуңага хамаарыштыр эвес хамаарыштыр баштыр чус-чус шуақтыр бижитилген. Хоочуннар-да...

Ивановичин «Айга четкен» деп шуақтыр бижиткен дараазыда одуртуларын төмүчү болуу бис.

Ю. Гагаринге баштайгы төрөтөп космонавт В. Терешковка болган өскөлдөргө-да турсаңгаңаң чогаалдарың...

1973 чылда Томскийн медицина институтун доокан, олимпиада Байкарааи Хомаи Кызылдың хоорай полииникасында терепет болуу...

- ИЮНЬ 17-ДЕ БИРГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН 10.00—«Уе», Информастыг программа...

Турусчи мергежилни бедиткен

Дүрген дем чараш бойдус чурумалдыг, ичизилгаш аңаа туристер кончүт ымак. Дуржулга...

Турусчи раллини Тывага бир дугаарыңда бо слеттүг программазыңа кирген. Уагустун уагустуңуңуң ол болуу...

Республиканың школаларында өөредилге чылы доозулган. Чүгүл доозучулар сөөлүг эл...

Эргим уруглар! Бөгүн бистин лагеривистин 45-ки сезону амыдып тур бис. Эки ой...

ЧУРУНТАРДА: лагериниң тугун уткуу турары; бодалгалыг минута уезинде.

ПИОНЕРЖИ ХӨГЛҮГ ЧАЙ

В. АМЫРНЫҢ фотолары.

Байырлаага РСФСР-ниң Композиторлар эвлекетин баштаар чериниң эвлекетин, Довтараан, Москва, Ростов, Улан-Удэниң композиторлары, Москонттертин артистери...

Баштайгы хуңдуңа чүк тыварыңа маргылда болган. Оң киржикти бүрүт сарга-беле компаси ажиллап турган, армыга хыңада пунктуузу тылар турган. Маргылданың бо хевирине эр уластан Кызылдың башкымы Николай Путинцев 80 саны алгаш чемпионнаа...

Турусчи раллиге база кылдылар тивиле. Ийги чери өвүрүнчү, үшкүзүң—Улуг-Хемини төлөөлери алган. Ийги команда таланы-биле Н. Кузьмина, Н. Союкина, Р. Ткаченко, С. Кусакшеев, В. Чернов, П. Путинцев составтаг Кызылдың командазы бирги чери алган. Аңаа бирги чериниң дипломун, турсаңгалдыг кубокту тымыскап.

Улуг-Хем районунуң командазы үшкү чери ээлээн. Республиканың анык турриетер станциясы слетту эрттирген. Башкылар чараш бойдус чурумалдыг черге эки ыштанып алганнар. Слеттүн киржикчилериниң турмечи мергежилни белилерине ол хулазын. Тываның аңгы-аңгы булуңуңуңа азылдан турар турмече хандыкчылыглар аңаа чымылган, олар боттарың амылың дуржулгалык сатушпаңнар, моон сонгаар өөреникчилерин ортууңа турмичини көптөдөдирине ол дуадалар.

3. ЖУРАВЛОВА, маргылдааның иол секретары.

- ИЮНЬ 18-ТЕ БИРГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН 10.00—«Уе», Информастыг программа...

ӨӨРЕНИРИНЧЕ ЧАЛАП ТУР

Тыва республиканың Новосибирскиниң совет кооператив сазды институтунда кирип өөренир сабырыңың бирге курулуңа дараазында мергежилдерге 1978—1979 өөредилге чылдында конкурс чокча студенттер хулаң алыр. Товароведение болган уагустур барааныңың саздыларын организастары.

Товароведение факультетинге кирерлер: математикага (бижимел-биле), химияга (аас-биле), географияга (аас-биле), орус дыл болган литературага (социетинге) шылаада дуажаар.

Июнь 19-та Политиктиг чырыдышкың бажымыңа РСФСР-ниң делегей байдалы деп лекция болуу. Лекцияны «Билги» интелектуалыңы Баштаар чериниң лектору Анатолий Титович Фозочев кылдыр.

ИЮНЬ 17-ДЕ «НАВЫРАЛ»: «Буээээээки» 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 шактарда. «ПИОНЕР»: «Сактыктын диниң чер долгадыр алычору» 9.50, 11.30, 12.50, «Буээээээки» 14.30, «Бываашылы-амыдырал» 17.30, 20.30 шактарда.

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕЗИ: индекс 667000

Кызыл, Шетяңкы болган Краучеко куудуруу, бажы № 3. ТЕЛЕФОННАРЫ: Редакторуну 2-24-63, редакторуну оралакчыларын 2-35-24, 2-31-75, шарысалгалыг секретарын 2-23-35, секретарын 2-23-35, орталык амыдырал кылдынын 2-37-13, провадлаг евалдынын 2-31-75, культуру калдырын 2-23-54, көдө аңы-аңы калдынын 2-21-47, үлөтүр калдынын 2-22-64, чагаа калдынын 2-41-27, информатика база совет тургуузу калдырын 2-20-60, корректорларын 2-27-41, бухгалтериян 2-12-43, солуз келбел баарлаа 2-32-75 телефонче долгаар.

Июнь 19-та Политиктиг чырыдышкың бажымыңа РСФСР-ниң делегей байдалы деп лекция болуу. Лекцияны «Билги» интелектуалыңы Баштаар чериниң лектору Анатолий Титович Фозочев кылдыр.

ИЮНЬ 18-ТЕ «НАВЫРАЛ»: «Буээээээки» 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 шактарда. «ПИОНЕР»: «Сактыктын диниң чер долгадыр алычору» 9.50, 11.30, 12.50, «Буээээээки» 14.30, «Бываашылы-амыдырал» 17.30, 20.30 шактарда.